“Davlat ekologik ekspertizasi markaz”
davlat muassasasi Bosh direktorining
2026-yil ____ -maydagi _____-son
buyrug‘iga **2-ilova**

Davlat ekologik ekspertizasi markazi markaziy apparati va hududiy filiallari faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash USLUBIYOTI

I. Umumiy qoidalar

1. Davlat ekologik ekspertizasi markazi (keyingi o‘rinlarda — markaz) va hududiy filiallarining faoliyatidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashning maqsadlari quyidagilardan iborat:

Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko‘p duch keladigan vazifa va funksiyalarini aniqlash hamda korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yxatini shakllantirish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo‘yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish.

2. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash quyidagilar ishlab chiqilishini nazarda tutadi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi;

korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur;

korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yxati;

korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reyestri.

3. Ushbu Uslubiyotda quyidagi asosiy tushunchalar qo‘llaniladi:

korrupsiyaviy xavf-xatar — shaxsning o‘z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o‘zga shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda mavjud sabab va sharoitlarda korrupsiyaviy xatti-harakatlarni sodir etish ehtimoli;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi — Markaz va hududiy filiallari faoliyatida amalga oshiriladigan vazifa va funksiyalar (jarayonlar) bilan bog‘liq yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan korrupsiyaviy xavf-xatarning tavsifi va darajasi, funksiyalarni (jarayonlarni) tartibga soluvchi mexanizmlar, funksiyalarni (jarayonlarni) amalga oshirishga mas’ul bo‘lgan lavozim, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari, qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi, korrupsiyaviy xavf-xatarni bartaraf etish choralarini amalga oshirishga mas’ul ijrochilarni o‘z ichiga olgan hujjat;

korrupsiyaga oid huquqbuzarlik — korrupsiya alomatlariga ega bo‘lgan, sodir etilganligi uchun qonunchilikda javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash — Markaz va hududiy filiallari faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tahlil qilish, mavjud korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va ushbu xavf-xatarlar darajasini baholash bo‘yicha faoliyat;

qoldiq xavf-xatar — aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarni bartaraf etish yuzasidan belgilangan choradan keyin saqlanib qoladigan xavf-xatar;

Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorati — Markaz va hududiy filiallarida korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilma;

ishchi guruh — korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimini joriy etish va korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash uchun tuziladigan xodimlar tarkibi.

4. Markaz va hududiy filiallari tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash har yili 1-martga qadar amalga oshiriladi.

5. O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi tomonidan (bundan buyon matnda Agentlik deb yuritiladi) davlat tashkilotlarining korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va bartaraf etish borasidagi faoliyatini takomillashtirish, ushbu yo‘nalishda kamchiliklarning oldini olish bo‘yicha ko‘rsatmalar berilishi mumkin.

II. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashni tashkil etish

6. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash Markaz va hududiy filiallariga kiruvchi barcha tarkibiy bo‘linmalarni qamrab olishi lozim.

Bunda, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorati yoki ishchi guruh tomonidan amalga oshiriladi.

7. Ishchi guruh a’zolari Markaz va hududiy filiallarning tarkibiy bo‘linmalari xodimlaridan iborat tarkibda tashkil etiladi.

Markaz va hududiy filiallarning birinchi rahbari tomonidan ishchi guruh tarkibi tasdiqlanadi hamda uning faoliyati muvofiqlashtiriladi.

8. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashda ishchi guruh tomonidan quyidagi vazifalar amalga oshiriladi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash bo‘yicha ishlarni tashkil etish va muvofiqlashtirish;

Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini ishlab chiqish;

Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihasini ishlab chiqish;

Markaz va hududiy filiallari tomonidan ishlab chiqilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihalarini ko‘rib chiqish va ularni takomillashtirish yuzasidan takliflar berish;

Agentlik va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihasini takomillashtirish.

9. Markaz va hududiy filiallarning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlar va uning hududiy bo‘linmalaridagi ishchi guruh a’zolari quyidagi vazifalarni amalga oshiradi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash ishlarini tashkil etish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihalarini ishlab chiqish.

III. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibi

10. Ishchi guruh tomonidan Markaz va hududiy filiallari faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) tavsifi ushbu Uslubiyotning 1-ilovasiga muvofiq shaklda tuziladi.

11. Markaz va hududiy filiallari faoliyatidagi (vazifa va funksiyalardagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlar ichki va tashqi axborot manbalari asosida aniqlanadi.

12. Ichki axborot manbalari quyidagilardan iborat:

Markaz va hududiy filiallari faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) huquqiy asosi;

ichki tekshiruv materiallari, shu jumladan xizmat tekshiruvi materiallari;

odob-axloq komissiyasi majlislarining yig‘ilish bayonnomalari;

korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining monitoring natijalari;

Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorati (ishchi guruh) tomonidan Markaz va hududiy filiallar faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o‘tkazilgan so‘rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari va boshqalar.

13. Tashqi axborot manbalari quyidagilardan iborat:

Markaz va hududiy filiallari faoliyati to‘g‘risidagi huquqbuzarliklar to‘g‘risidagi murojaatlar (xabarlar) va statistik ma’lumotlar;

Agentlik yoki boshqa davlat tashkilotlari tomonidan Markaz va hududiy filiallar faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o‘tkazilgan so‘rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari;

huquqni muhofaza qiluvchi organlar tomonidan taqdim etilgan materiallar va boshqalar.

14. Ishchi guruh Markaz va hududiy filiallarining faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlashda quyidagi holatlarni tahlil qilishi lozim:

Markaz va hududiy filiallarning xodimi tomonidan sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik;

Markaz va hududiy filiallar tomonidan faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) amalga oshirishda jismoniy va yuridik shaxslar uchun sun’iy to‘siqlarning mavjudligi;

o‘z vaqtida qaror qabul qilmaslik, asossiz tezkor tartibda qaror qabul qilish;

hujjatlar, elektron ma’lumotlar bazalariga bila turib yolg‘on ma’lumotlarning kiritilishi;

xizmat vakolatlarini amalga oshirishda manfaatlar to‘qnashuvi;

vakolatlarni amalga oshirishda mahalliychilik, homiylik, urug‘-aymoqchilik kabi holatlarning mavjudligi.

15. Markaz va hududiy filiallar faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasi quyidagi o‘lchovlarda baholanadi:

past;

o‘rta;

yuqori.

16. Ishchi guruh tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish mazkur Uslubiyotning 2-ilovasidagi mezonlar asosida amalga oshiriladi.

IV. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasini bartaraf etish choralari

17. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari quyidagi shakllarda amalga oshirilishi mumkin:

normativ-huquqiy hujjatlar hamda ichki idoraviy hujjatlar loyihalarini ishlab chiqish;

inson omilini qisqartirish va Markaz va hududiy filiallar faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) raqamlashtirish, shaffoflikni ta’minlash, jamoatchilik nazoratini yo‘lga qo‘yish;

Markaz va hududiy filiallar faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tartibga solish choralarini ko‘rish;

Markaz va hududiy filiallar xodimlari va jismoniy shaxslar o‘rtasida to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqani maksimal darajada cheklash;

rasmiy veb-sayt va boshqa ommaviy axborot vositalarida Markaz va hududiy filiallar tomonidan amalga oshirilayotgan davlat xaridlari to‘g‘risidagi ma’lumotlarni joylashtirish va tarqatish;

davlat xizmatlarini ko‘rsatish jarayonini soddalashtirish, asossiz cheklovlarni, ortiqcha ma’muriy tartib-taomillarni bekor qilish, byurokratik tartibga solish mexanizmlarini yo‘q qilish, taqdim etilgan hujjatlar soni va qaror qabul qilish muddatlarini qisqartirish;

Markaz va hududiy filiallar tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan tushuntirish ishlarini amalga oshirish, profilaktik suhbatlar o‘tkazish, ishonch telefonlari va aloqa kanallarida targ‘ibot ishlarini amalga oshirish;

xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish va manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish bo‘yicha ichki hujjatlarga har kuni, o‘zaro va to‘liq rioya qilishlarini nazorat qilish.

Markaz va hududiy filiallarda korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo‘yicha qonunchilik hujjatlariga zid bo‘lmagan boshqa chora-tadbirlarni ham amalga oshirishi mumkin.

18. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo‘yicha mazkur Uslubiyotning 16-bandida belgilangan choralardan kelib chiqib, qoldiq xavf-xatar darajasini baholash mazkur Uslubiyotning 2-ilovasidagi mezonlar asosida amalga oshiriladi.

19. Markaz va hududiy filiallarning ishchi guruhi tomonidan mazkur Uslubiyotning 3-ilovasiga muvofiq shaklda markaziy apparatning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi loyihasi ishlab chiqiladi.

20. Markaz va hududiy filiallarning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlar va uning hududiy bo‘linmalari tomonidan ushbu Uslubiyotning 3-ilovasiga muvofiq shaklda korrupsiyaviy xavf-xatarlar xarita loyihalari va mazkur Uslubiyotning 4-ilovasiga muvofiq shaklda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihalari ishlab chiqiladi.

Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaviy xavf-xatari o‘rta va yuqori bo‘lgan lavozimlari ro‘yxati ushbu Uslubiyotning 5-ilovasiga muvofiq shakllantiriladi.

Bunda, mazkur loyihalar Markaz va hududiy filiallarning Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazoratiga umumlashtirish uchun taqdim qilinadi.

21. Markaz va hududiy filiallarning Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorati (ishchi guruhi) tomonidan Markaz va hududiy filiallar faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash natijalari asosida Markaz va hududiy filiallarning umumlashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi ishlab chiqiladi va “E-anticor.uz” elektron platformasiga har yili 15-martga qadar kiritiladi.

22. Markaz va hududiy filiallarning Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorati (ishchi guruhi) tomonidan “E-anticor.uz” elektron platformasida joylashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasiga asosan avtomatik ravishda quyidagi hujjatlar shakllantiriladi:

Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dasturi;

Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaviy xavf-xatari funksiyalarda korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reyestri loyihasi (Reyestr loyihasi).

V. Korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reyestrini shakllantirish va yuritish tartibi

23. Agentlik tomonidan “E-anticor.uz” elektron platformasida joylashtirilgan davlat tashkilotlarining korrupsiyaviy xavf-xatarlar xarita loyihalari asosida avtomatik ravishda korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reyestri shakllantiriladi.

24. Korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reyestri loyihasi Agentlik tomonidan jamoatchilik muhokamasidan o‘tkazish uchun o‘n besh kundan kam bo‘lmagan muddatga “Eanticor. uz” veb-saytiga joylashtiriladi.

25. Agentlik jamoatchilik muhokamasi natijalari bo‘yicha umumlashtirilgan takliflarni muhokama yakunlangan kundan boshlab o‘n kun ichida “E-anticor.uz” elektron platformasi orqali Markaz va hududiy filiallarga yuboradi.

26. Markaz va hududiy filiallarning Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorati (ishchi guruhi) Agentlik va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dasturi loyihalarini takomillashtiradi.

27. Markaz va hududiy filiallarning birinchi rahbari har yili 1-martga qadar korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dasturini “E-anticor.uz” elektron platformasi orqali tasdiqlaydi.

VI. Yakuniy qoidalar

28. Mazkur Uslubiyot talablari buzilishida aybdor bo‘lgan shaxslar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda javobgar bo‘ladi.

Markaz va hududiy filiallar
faoliyatida korrupsiyaviy xavf-
xatarlarni aniqlash va baholash
uslubiyotiga
1-ilova

Markaz va hududiy filiallar faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) TAVSIFI

T/r	Funksiya nomlanishi	Funksiya doirasida bajariladigan jarayon	Jarayonlarni amalga oshirish uchun javobgar shaxslar (uning F.I.O. hamda lavozimi)
1. Davlat tashkilotining nomi			
1.1. Davlat tashkilotining tarkibiy bo‘linmasi			
1.1.1.			

Markaz va hududiy filiallar
faoliyatida korrupsiyaviy xavf-
xatarlarni aniqlash va baholash
uslubiyotiga
2-ilova

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish bo‘yicha MEZONLAR

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi	Mezonlar
Yuqori*	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) avtomatlashtirilmagan
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi)tartibga solinmagan
	nazoratsiz tartibda ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiya) doirasida qarorni loyihasini tayyorlashda, ko‘rib chiqishda va qabul qilishda bir shaxs ishtirok etishi
	davlat tashkilotining faoliyatini (vazifa va funksiyani) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilgan (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlangan)
O‘rta*	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman avtomatlashtirilgan
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman tartibga solingan
	nazorat tartibida ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	davlat tashkilotining faoliyatini (vazifa va funksiyani) doirasida qarorni loyihasini tayyorlashda, ko‘rib chiqishda va qabul qilishda ikkita shaxs ishtirok etishi
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to‘g‘risidagi ma’lumot mavjud (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlanmagan)
Past**	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) to‘liq avtomatlashtirilgan
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) to‘liq tartibga solingan
	jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqa qilish imkoniyati mavjud emas
	davlat tashkilotining faoliyati (vazifa va funksiyasi) doirasida qarorni loyihasini tayyorlashda, ko‘rib chiqishda va qabul qilishda uch va undan ortiq shaxs ishtirok etishi

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi	Mezonlar
	korrupsiyaviy xatti-harakat va korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to‘g‘risidagi ma’lumot mavjud emas

* Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorati (ishchi guruh) tomonidan davlat tashkilotining faoliyatida (vazifa va funksiyasida) aniqlangan xavf-xatarning yuqori yoki o‘rta darajada deb baholash davlat tashkiloti rahbari bilan kelishgan holda amalga oshiriladi.

** Davlat tashkilotining faoliyatida (vazifa va funksiyasida) aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatar darajasini baholashda, agarda past darajadagi mezonlarning biri mavjud bo‘lsa, o‘sha korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi past darajada deb baholanadi.

Markaz va hududiy filiallar
faoliyatida korrupsiyaviy xavf-
xatarlarni aniqlash va baholash
uslubiyotiga
3-ilova

“TASDIQLAYMAN”
Davlat tashkilotining rahbari
_____ **F.I.Sh.**
“____” _____ -yil

Markaz va hududiy filiallarning faoliyatidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarning XARITASI

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarning tavsifi	Korrupsiyaviy xavf-xatarning darajasi (past, o‘rta, yuqori)	Funksiyalarni (jarayonlarni) amalga oshirishga mas’ul bo‘lgan lavozim	Funksiyalarni (jarayonlarni) tartibga soluvchi mexanizm	Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari	Qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi (past, o‘rta, yuqori)	Mas’ul ijrochilar
	1. Tarkibiy bo‘linmaning nomi*						
1.	**1. Davlat tashkiloti funksiyasi nomi**						
	1. Funksiyaga oid munosabat nomi						
	1.Jarayon nomi						
	2. Jarayon nomi						
	2. Tarkibiy bo‘linmaning nomi*						
2.	**1. Davlat tashkiloti funksiyasi nomi**						
	1. Funksiyaga oid munosabat nomi						
	1.Jarayon nomi						
	2. Jarayon nomi						

Markaz va hududiy filiallar
faoliyatida korrupsiyaviy xavf-
xatarlarni aniqlash va baholash
uslubiyotiga
4-ilova

Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaga qarshi kurashish DASTURI

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish chora-tadbirlari	Amalga oshirish mexanizmi	Ijro muddati	Ijro uchun mas’ullar

Markaz va hududiy filiallar
faoliyatida korrupsiyaviy xavf-
xatarlarni aniqlash va baholash
uslubiyotiga
5-ilova

Markaz va hududiy filiallarning korrupsiyaviy xavf-xatari o‘rta va yuqori bo‘lgan lavozimlari RO‘YXATI

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarlar darajasi	Lavozimlar	Izoh